

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, declarat de avocatul Ion Popescu, în numele inculpatului

*Poiata Gheorghe XXX, născut la
XX XXXXX XXXX în or. XXXXX, locuitor al s.
XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova,
condamnat anterior prin:*

*1) sentința Judecătoriei Criuleni din 31.07.2014
în baza art. 186 alin. (4), 90 Cod penal la 5 ani
închisoare, cu suspendarea condiționată a executării
pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 ani.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 21.12.2016 – 29.03.2017,
instanța de apel: 25.04.2017 – 30.05.2017,
instanța de recurs: 16.08.2017 – 11.10.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 29 martie 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Poiata Gheorghe a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la amendă în mărime de 525 unități convenționale, ce constituie 10.500 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus de a fi executată de sine stătător pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Criuleni din 31.07.2014.

2. Instanța de fond a constatat că la 06 septembrie 2016, aproximativ orele 17.55, inculpatul Poiată G., în urma consumului de băuturi alcoolice, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, aflându-se în s. Drăsliceni, r-nul Criuleni, încălcând cerințele pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate și pct. 10.2 lit. a) al aceluiași regulament care prevede că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,32 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal constituie stare de ebrietate cu grad avansat, a condus automobilul „VAZ 21033”, n.î. XX XX XXX, pe drumurile publice din s. Drăsliceni, r-nul Criuleni, fiind stopat de către inspectorii de patrulare.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile pe 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 72, 75-77 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, că acesta este caracterizat pozitiv și are doi copii la întreținere, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă prin stabilirea unei pedepse cu amendă.

Totodată, instanța a indicat că inculpatul a comis infracțiunea în termenul de probă, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Criuleni din 31.07.2014 în baza art. 186 alin. (4), 90 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 2 ani, aflându-se la evidența Biroului de Probațiune Criuleni în perioada 25.02.2015-25.02.2017.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa aplicată urmează a fi executată de sine stătător de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Criuleni din 31.07.2014.

3. Procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Alexandru Botnaru, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4), 90 alin. (10), 85 Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată în perioada de probațiune, în privința acestuia urmând a fi aplicate prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal, potrivit cărora, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85, dacă, după caz nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.

Or, instanța de fond a apreciat greșit gravitatea acțiunilor inculpatului și a ignorat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, conform cărora la aplicarea pedepsei persoanei care a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei care a săvârșit în perioada de probațiune o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Astfel, la aplicarea pedepsei, instanța de fond unilateral a apreciat circumstanțele cauzei, nefiind invitați reprezentanții organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei, care urmau să se expună asupra cazului dat.

Instanța de fond a neglijat faptul că inculpatul a comis o infracțiune pentru care este prevăzută pedeapsă sub formă de amendă de la 700 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 400 ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

Prin urmare, la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța a omis prevederile art. 2 alin. (2) Cod penal, care stipulează că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, potrivit cărora pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Poiata Gheorghe, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 6 luni închisoare.

Conform art. 85, 90 alin. (10) Cod penal, prin adăugirea parțială a părții neexecutate a pedepsei aplicate conform sentinței Judecătorei Criuleni din 31.07.2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că inculpatul a comis infracțiunea în perioada de probațiune, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Criuleni din 21.07.2015 la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani. Potrivit informației parvenite de la Biroul de Probațiune Criuleni, acesta s-a aflat la evidența Biroului de Probațiune Criuleni în perioada 25.02.2015-25.02.2017.

Probele administrate dovedesc că infracțiunea a fost comisă de către inculpat la 06.09.2016, în termenul de probațiune, care urma să expire la 25.02.2017.

Totodată, este neproportională aplicarea unei pedepse sub formă de amendă pentru comiterea unei infracțiuni în termen de probațiune.

Or, instanța de fond greșit a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă nonprivativă de libertate sub formă de amendă și a omis că acesta se află la

evidența Biroului de Probațiune Criuleni în termen de probațiune de la 25.02.2015 până la 25.02.2017 pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni mai puțin grave, iar infracțiunea incriminată a fost săvârșită în termenul de probațiune, fiind neglijat pericolul social al acțiunilor la care inculpatul s-a supus și pericolul creat de acesta pentru ceilalți participanți la traficul rutier, luând în considerație urmările prejudiciabile care puteau surveni.

Conform art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Astfel, la aplicarea pedepsei urmează să se țină cont că inculpatul este anterior condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate, infracțiunea a fost comisă în perioada de probațiune, nefiind întrunite circumstanțele ce ar constitui o premisă pentru aplicabilitatea normei prevăzute de art. 90 alin. (11) Cod penal.

Totodată, la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ignorat prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal care statuează că în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85, dacă, după caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, anterior a fost condamnat, a comis infracțiunea în perioada de probațiune, conform cazierului contravențional are mai multe încălcări ale Regulamentului Circulației Rutiere, se caracterizează pozitiv la locul de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, că nu s-au stabilit circumstanțe agravante, în calitate de circumstanță atenuantă fiind reținută căința sinceră, concluzionând că scopul legii penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse cu închisoare.

5. Avocatul Ion Popescu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat ca fiind oportună executarea pedepselor de sine stătător or, inculpatul nu a negat comiterea faptelor incriminate, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii săvârșite, se căiește sincer de cele comise, se caracterizează pozitiv, are un loc permanent de trai, este încadrat în câmpul muncii și a comis o infracțiune ușoară din imprudență.

Acesta este unicul întretinător al familiei, circumstanțe ce pot fi considerate ca fiind excepționale și permit dispunerea executării pedepselor de sine stătător.

Instanța de apel nu a apreciat și nu s-a expus asupra acestor circumstanțe, precum și asupra faptului că are doi copii mici, iar soția se află în concediu pentru îngrijirea copilului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 alin. (10), 85 alin. (1) și (3) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința

anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Popescu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în privința inculpatului Poiata Gheorghe XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 noiembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco